

Nieuwsbrief 2018 nr. 01 13 februari 2018

Aanscherpen van de privacyregels

Vanaf 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. De privacy van burgers wordt nog beter beschermd dan onder de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).

Op de [website](#) van de Autoriteit Persoonsgegevens is veel informatie over de AVG te verkrijgen, evenals adviezen om aan de bepalingen van de AVG te voldoen. Wellicht te veel aan informatie en adviezen, waardoor door de bomen het bos niet meer te zien is.

Op de website van de Autoriteit Persoonsgegevens is een samenvatting van die informatie te vinden in de vorm van het schema '[De AVG in een notendop](#)' en het [10-stappenplan met adviezen](#), om in mei a.s. aan de eisen van de AVG te kunnen voldoen. [Aanmelden](#) nieuwsbrief.

Voor de goede orde. Ook nu gelden er privacyregels voor organisaties, waaronder verenigingen. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) blijft daarvoor nog heel even van kracht.

Beide regelingen zijn van toepassing op o.a. seniorenverenigingen. In de praktijk hadden zelfstandige seniorenverenigingen onder het Wpg-regiem niet of nauwelijks met de privacywetgeving te maken. Immers, het ging daarbij vooral om de bescherming van 'gevoelige' medische gegevens in handen van individuele medici of ziekenhuizen of vertrouwelijke gegevens die gemeenten, banken, ondernemers, websites van hun burgers, patiënten, cliënten of klanten verzamelden.

De Autoriteit Persoonsgegevens geeft zelf aan dat niet alle vragen op dit moment kunnen worden beantwoord. Reden om op 12 februari j.l. contact met de Autoriteit Persoonsgegevens te zoeken.

In het overleg met de Autoriteit Persoonsgegevens werd onderscheid gemaakt tussen enerzijds de positie van de individuele seniorenvereniging en anderzijds die van de FASv.

A. Positie van de individuele seniorenvereniging

Als iemand aangeeft lid te willen worden van een plaatselijke seniorenvereniging, zal dit aanstaande lid gevraagd worden naar: naam, adres, telefoonnummer, eventueel naar e-mailadres. Die gegevens zijn essentieel om iemand bijvoorbeeld een Nieuwsbrief te kunnen sturen of op te bellen als dat nodig is. Daarnaast vragen veel verenigingen naar een geboortedatum. Dat mag in de nieuwe regelgeving alleen als dit relevant is, bijvoorbeeld om iemand een verjaardagskaart te kunnen sturen. Of om te analyseren uit welke leeftijdscategorieën het ledenbestand bestaat.

Seniorenverenigingen mogen alleen die informatie vragen welke nodig is om als vereniging te kunnen functioneren.

Het (nieuwe) lid moet in het kader van de AVG de vereniging duidelijker dan voorheen toestemming geven om de gevraagde informatie te gebruiken en te bewaren.

In de huidige praktijk wordt er van uitgegaan dat als iemand zich telefonisch aanmeldt of een ingevuld aanmeldingsformulier naar de vereniging stuurt hij daarmee (stilzwijgend) toestemming geeft aan die vereniging om die gegevens te verzamelen, te benutten en te bewaren.

De Autoriteit Persoonsgegevens waarschuwt dat zo'n stilzwijgende, impliciete toestemming na 25 mei 2018 uit den boze is.

Adviezen van bestuur FASv, gehoord de Autoriteit Persoonsgegevens

1. Geef bij het eerste telefonisch contact al aan welke gegevens nodig zijn om de leden van informatie te voorzien (naam, adres, telefoonnummer, e-mailadres) en welke gegevens daarnaast gewenst zijn, zoals geboortedatum of geboortjaar en waarom die gegevens gewenst zijn (verjaardagen of analyse).
2. Geef tevens op de website duidelijk aan welke informatie de vereniging nodig heeft en waarom (zie 1). Dan weet degene die via betreffende website een aanmeldingsformulier invult, wat er met zijn gegevens gebeurt en onder welke voorwaarden.

3. De Autoriteit Persoonsgegevens adviseert om bij een aanmelding (zowel telefonisch als via een aanmeldingsformulier) altijd een schriftelijke bevestiging van het lidmaatschap naar het (nieuwe) lid te sturen.
 Naast de feitelijke mededeling welke gegevens van het lid zijn opgevraagd en met welk doel, dient er tevens te worden aangegeven dat betreffend lid te allen tijde zijn gegevens bij de vereniging kan opvragen, gegevens kan wijzigen en gegevens kan laten verwijderen.
 In het geval een vereniging de Ledenadministratie uitbesteedt aan de FASv, dient dit feit in de bevestigingsbrief te worden vermeld. Bij voorkeur ook in de voorfase als iemand kenbaar maakt lid te willen worden van een plaatselijke vereniging.
 Als een lid expliciet schriftelijk verklaard dat de vereniging zijn gegevens mag opslaan en gebruiken voor de doelen die hem bekend zijn gemaakt, wordt zeker voldaan aan de inhoud van de AVG. In mijn beleven is dat niet per se nodig. Het kan potentiële leden ontmoedigen, maar dat is een afweging die plaatselijk kan worden gedaan. Als iemand lid wil worden, te horen krijgt welke gegevens hij dient aan te leveren en waarom en dit ook nog eens schriftelijk bevestigd krijgt, mag je als vereniging ervan uitgaan dat het nieuwe lid akkoord gaat en impliciet toestemming verleent om zijn gegevens te benutten en te bewaren ten behoeve van de verenigingsactiviteiten. Er is m.i. gehandeld in de geest van de AVG. Voor een ziekenhuis of een gemeente waar vertrouwelijke gegevens in beheer zijn, geldt uiteraard hardere eisen voor de gegevensbescherming en dus nog zorgvuldiger procedure. Expliciete toestemming is dan wel een vereiste.
4. Tevens is in de meeste gevallen een bankrekeningnummer van de leden bekend, al was het maar vanwege de betaling van de contributie door middel van automatische incasso.
5. Al deze gegevens dienen als vertrouwelijk te worden aangemerkt en als zodanig behandeld. Dit betekent dat deze gegevens niet voor iedereen beschikbaar zijn. In de praktijk zal het beheer van de Ledenadministratie en de Financiële gegevens in handen zijn van een bestuurslid, ledenadministrateur of penningmeester van de vereniging. Dat moet duidelijk zijn vastgelegd, bijvoorbeeld in een Huishoudelijk Reglement. De gegevens dienen binnen twee jaar, na beëindiging van het lidmaatschap, te zijn verwijderd uit het ledenbestand van de vereniging.
6. Aandachtspunt: er zijn verenigingen die in hun openbare Nieuwsbrieven de namen van nieuwe leden vermelden en of de overleden leden. Hiervoor dienen m.i. die leden of hun nabestaanden expliciet toestemming te geven. Daarvan is minder sprake als de Nieuwsbrieven niet openbaar zijn.
7. Als overgang naar het strakkere AVG-regiem is het nuttig als de verenigingen in een komende nieuwsbrief nog eens aangeven welke informatie zij van hun leden hebben opgeslagen en wat daarvan de redenen zijn. Ook dat leden die gegevens kunnen inzien, kunnen wijzigen of laten verwijderen. Meer kan je m.i. niet doen in de geest van der AVG.

B. Positie FASv ten opzichte van de aangesloten verenigingen

1. De FASv dient schriftelijk vast te leggen hoe de Ledenadministratie procedureel in elkaar zit: hoe en wanneer leveren de verenigingen gegevens aan. Om welke gegevens gaat het daarbij en waarom. Hoe registreert de FASv de gegevens en wie hebben inzicht in de gegevens en wie onderhouden de Ledenadministratie. Wie is bevoegd om wijzigingen in de Ledenadministratie aan te brengen. Deze procedure dient bij de verenigingen bekend te zijn.
 Het is gewenst om de kring van bevoegden zo klein mogelijk te houden.
2. Bij de FASv beheert de bureaucoördinator de Ledenadministratie. Hij onderhoudt de contacten met de deelnemende verenigingen en verenigingen die overwegen om de FASv-Ledenadministratie te gebruiken. De gegevens van de Ledenadministratie zijn beschikbaar voor de deelnemende verenigingen die via een beveiligde (https) ledenadministratieprogramma, alleen inzicht hebben in de gegevens van hun eigen individuele verenigingen. Daarmee wordt m.i. voldaan aan belangrijke eisen van de AVG.
3. Individuele leden van de deelnemende verenigingen dienen inzicht te kunnen krijgen in de gegevens die de FASv in de Ledenadministratie beheert. Tevens kunnen zij wijzigingen aanbrengen dan wel verlangen dat gegevens uit het systeem worden verwijderd. Mocht van wijziging of verwijdering van gegevens sprake zijn, dan kan de FASv hierover de individuele vereniging van in kennis stellen.

Het bestuur ontvangt de Nieuwsbrieven van de Autoriteit Persoonsgegevens. Mocht daartoe aanleiding zijn, dan volgt er nadere informatie.

Koos Graniewski, Secretaris FASv